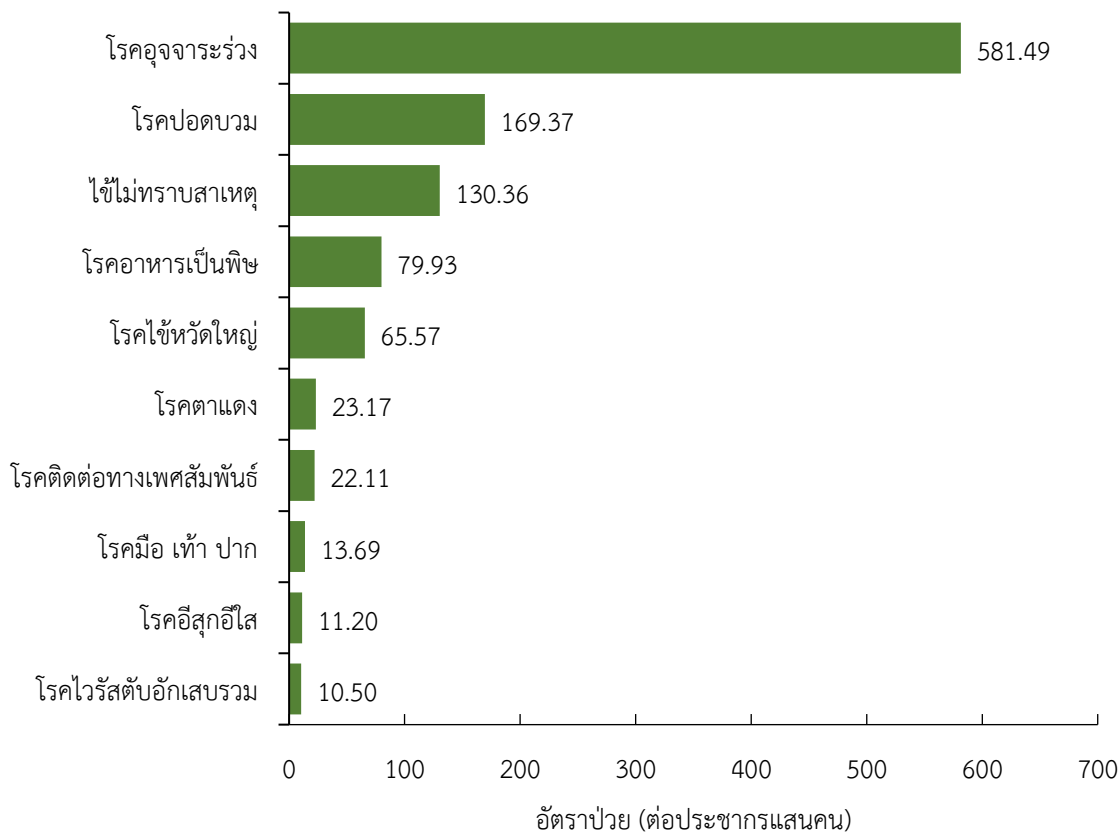

สถานการณ์โรคสำคัญที่เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 9 สัปดาห์ที่ 20 ปี พ.ศ. 2566 (วันที่ 14 – 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2566)

การวิเคราะห์สถานการณ์โรคที่สำคัญในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 9 ใช้ข้อมูลสะสมในสัปดาห์ที่ 19 (วันที่ 1 มกราคม – 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2566) โดยเขตสุขภาพที่ 9 ได้รับรายงานผู้ป่วยในระบบเฝ้าระวัง รง.506 จากเครือข่าย 4 จังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ และบุรีรัมย์) มีรายงานผู้เสียชีวิตโรคเมลิออยด์ 1 ราย (นครราชสีมา) ผู้เสียชีวิตโรคไข้เลือดออก 1 ราย (นครราชสีมา) ผู้เสียชีวิตโรคไข้หัดใหญ่ 1 ราย (นครราชสีมา) และผู้เสียชีวิตโรคพิษสุนัขบ้า 1 ราย (สุรินทร์)

10 อันดับโรคที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด

10 อันดับโรคที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด คือ โรคอุจจาระร่วง 581.49 ต่อประชากรแสนคน โรคปอดบวม 169.37 ต่อประชากรแสนคน ไข้ไม่ทราบสาเหตุ 130.36 ต่อประชากรแสนคน โรคอาหารเป็นพิษ 79.93 ต่อประชากรแสนคน โรคไข้หวัดใหญ่ 65.57 ต่อประชากรแสนคน โรคตาแดง 23.17 ต่อประชากรแสนคน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 22.11 ต่อประชากรแสนคน โรคมือ เท้า ปาก 13.69 ต่อประชากรแสนคน โรคอีสุกอีใส 11.20 ต่อประชากรแสนคน และโรคไวรัสตับอักเสบรวม 10.50 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 10 อันดับโรคที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุดในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 9
ที่มา: รายงาน 506 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่ ข้อมูล ณ วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

โรคที่เป็นปัญหาทางสาธารณสุขในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 9 มีดังนี้

สถานการณ์ทางระบาดวิทยา โรคอาหารเป็นพิษ ปี พ.ศ. 2566 สัปดาห์ที่ 20

สถานการณ์โรคอาหารเป็นพิษ ประเทศไทย

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 มีผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษ จำนวน 35,675 ราย อัตราป่วย 53.91 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1:1.59 พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 15-24 ปี ร้อยละ 13.48 รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 0-4 ปี ร้อยละ 13.06 และกลุ่มอายุ 25-34 ปี ร้อยละ 13.05 ตามลำดับ

สถานการณ์โรคอาหารเป็นพิษ เขตสุขภาพที่ 9

วันที่ 1 มกราคม – 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 พบผู้ป่วยสะสม 5,367 ราย อัตราป่วย 79.93 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1:1.58 โดยสถานการณ์โรค 8 สัปดาห์ที่ผ่านมา (สัปดาห์ที่ 12 - 19) พบผู้ป่วย 1,701 ราย อัตราป่วย 25.32 ต่อประชากรแสนคน พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 0-4 ปี อัตราป่วย 84.47 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 5-9 ปี อัตราป่วย 52.25 ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มอายุ 15-24 ปี อัตราป่วย 38.78 ต่อประชากรแสนคน ดังรูปที่ 1

เปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษ ปี พ.ศ. 2566 กับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2561-2565) พบความผิดปกติเนื่องจากจำนวนผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐาน ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 4 และแนวโน้มจำนวนผู้ป่วยสูงกว่าปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2565) อย่างต่อเนื่องตั้งแต่สัปดาห์ที่ 3 ดังรูปที่ 2

จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด 8 สัปดาห์ย้อนหลัง คือ จังหวัดสุรินทร์ 43.13 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ จังหวัดบุรีรัมย์ 25.37 ต่อประชากรแสนคน จังหวัดนครราชสีมา 21.26 ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดชัยภูมิ 12.99 ต่อประชากรแสนคน รายละเอียดดังตารางที่ 1 อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ 102.93 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ 100.91 ต่อประชากรแสนคน และอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา 92.69 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

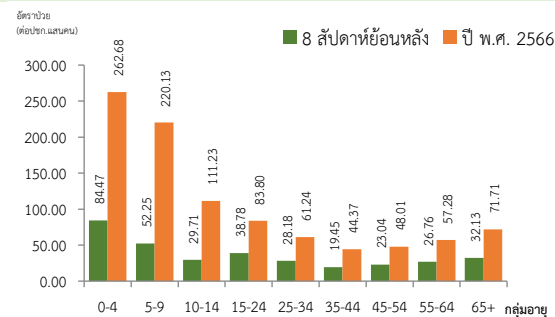
ข้อเสนอแนะ

1. ป้องกันอาหารไม่ให้เกิดการปนเปื้อน โดยการให้ความรู้แก่ผู้ปรุงในด้านวิธีการประกอบอาหาร การเก็บอาหารและพฤติกรรมอนามัยส่วนบุคคล
2. ใช้มาตรการป้องกันโดยใช้กฎหลัก 10 ประการ ในการเตรียมอาหารที่ปลอดภัย ได้แก่ เลือกอาหารที่ผ่านการเตรียมเป็นอย่างดีปรุงอาหารที่สุกควรกินอาหารที่สุกใหม่ ๆ ระวังอาหารที่ปรุงสุกแล้วอย่าให้มีการปนเปื้อนอาหารที่ค้างมือต้องทำให้สุกใหม่ก่อนรับประทานแยกอาหารดิบและอาหารสุก ให้ระมัดระวังการปนเปื้อนล้างมือก่อนจับต้องอาหารเข้าสู่ปากให้พิถีพิถัน เรื่องความสะอาดของห้องครัวเก็บอาหารให้ปลอดภัยจากแมลง หนู หรือสัตว์อื่นๆ และใช้น้ำสะอาด
3. เฝ้าระวังโรคอาหารเป็นพิษในสถานที่ที่มีกิจกรรมรวมตัวกัน และมีการรับประทานอาหารร่วมกัน เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน หรือในกิจกรรมประเพณีทางศาสนาต่าง ๆ เป็นต้น

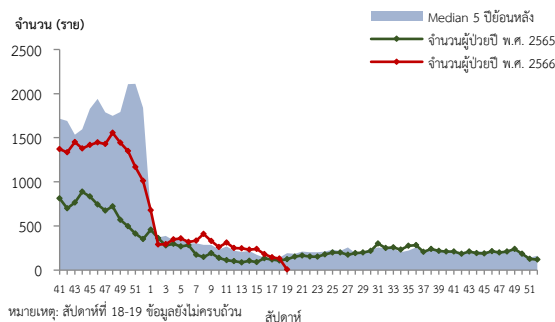
ตารางที่ 2 อัตราป่วยโรคอาหารเป็นพิษ 10 อันดับแรก 8 สัปดาห์ย้อนหลัง ในปี พ.ศ. 2566 เขตสุขภาพที่ 9 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

ลำดับ	อำเภอ	จังหวัด	8 สป.ย้อนหลัง*	สะสมปี 66*
1	บ้านใหม่ไชยพจน์	บุรีรัมย์	102.93	163.92
2	สำโรงทาบ	สุรินทร์	100.91	158.02
3	สูงเนิน	นครราชสีมา	92.69	113.80
4	สนม	สุรินทร์	80.77	103.85
5	กาบเชิง	สุรินทร์	76.63	129.94
6	โนนนารายณ์	สุรินทร์	74.67	123.49
7	นางรอง	บุรีรัมย์	70.48	114.52
8	ปราสาท	สุรินทร์	65.62	102.36
9	แคนดง	บุรีรัมย์	65.02	142.41
10	ชำนิ	บุรีรัมย์	62.29	87.77

หมายเหตุ: *หน่วยเป็นอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

รูปที่ 1 อัตราป่วยโรคอาหารเป็นพิษจำแนกตามกลุ่มอายุ ปี พ.ศ. 2566 และ 8 สัปดาห์ย้อนหลัง

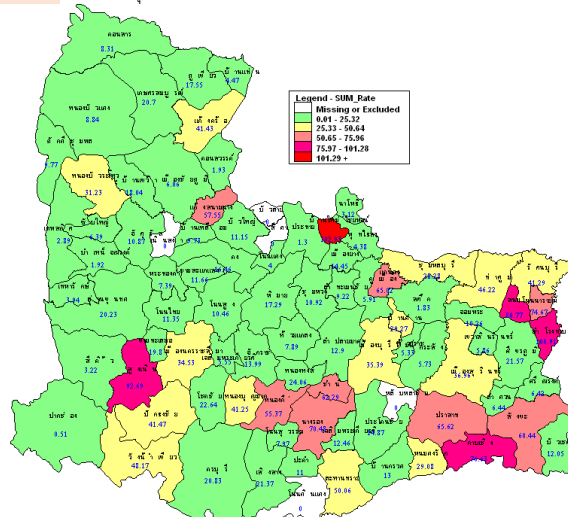

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษ จำแนกรายสัปดาห์ปี พ.ศ. 2566 เปรียบเทียบข้อมูลค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2561-2565)

ตารางที่ 1 อัตราป่วยโรคอาหารเป็นพิษ ปี พ.ศ. 2566 และปี พ.ศ. 2565 เปรียบเทียบช่วงเวลาเดียวกันแยกจายจังหวัด

จังหวัด	ปี พ.ศ. 2566		ปี พ.ศ. 2565		อัตราป่วยปี 66/65 (เท่า)
	19 มี.ค.-13 พ.ค. 66 (ราย)	อัตราป่วย*	19 มี.ค.-13 พ.ค. 65 (ราย)	อัตราป่วย*	
สุรินทร์	594	43.13	281	20.12	2.14
บุรีรัมย์	401	25.37	180	11.39	2.23
นครราชสีมา	560	21.26	328	12.45	1.71
ชัยภูมิ	146	12.99	81	7.22	1.80

หมายเหตุ * อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

รูปที่ 3 อัตราป่วยโรคอาหารเป็นพิษ 8 สัปดาห์ย้อนหลัง ปี พ.ศ. 2566 จำแนกรายอำเภอ ในเขตสุขภาพที่ 9

สถานการณ์ทางระบาดวิทยา โรคไข้เลือดออก ปี พ.ศ. 2566 สัปดาห์ที่ 20

สถานการณ์โรคไข้เลือดออก ประเทศไทย

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 15 พฤษภาคม พ.ศ.2566 พบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก 15,399 ราย อัตราป่วย 23.27 ต่อประชากรแสนคน ผู้เสียชีวิต 13 ราย อัตราตาย 0.02 อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 1:1.06 พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 15-24 ปี ร้อยละ 23.37 รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 10-14 ปี ร้อยละ 19.61 และกลุ่มอายุ 25-34 ปี ร้อยละ 15.78 ตามลำดับ

สถานการณ์โรคไข้เลือดออก เขตสุขภาพที่ 9

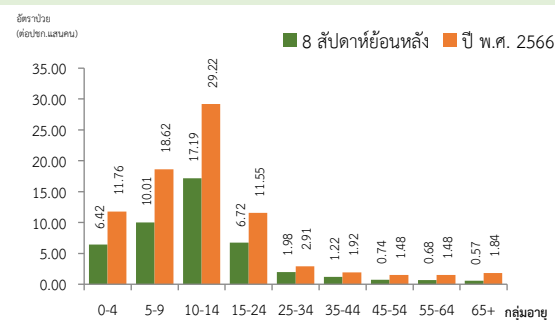
วันที่ 1 มกราคม - 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 มีผู้ป่วยสะสม 409 ราย อัตราป่วย 6.09 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 1 ราย อัตราตาย ร้อยละ 0.24 อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 1:1.03 โดยสถานการณ์โรค 8 สัปดาห์ที่ผ่านมา (สัปดาห์ที่ 12 - 19) พบผู้ป่วย 231 ราย อัตราป่วย 3.43 ต่อประชากรแสนคน พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 10-14 ปี อัตราป่วย 17.19 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือกลุ่มอายุ 5-9 ปี อัตราป่วย 10.01 ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มอายุ 15-24 ปี อัตราป่วย 6.72 ต่อประชากรแสนคน ดังรูปที่ 1

เปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก ปี พ.ศ. 2566 กับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2561-2565) พบความผิดปกติของการเกิดโรคเนื่องจากจำนวนผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง และแนวโน้มของโรคสูงกว่าปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2565) อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2 ดังรูปที่ 2

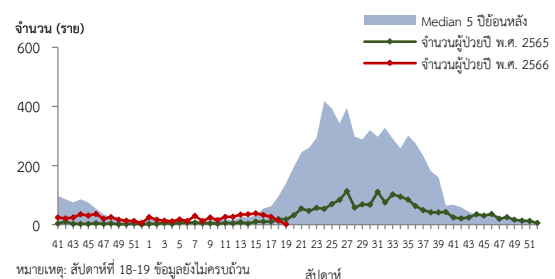
จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด 8 สัปดาห์ย้อนหลัง คือ จังหวัดสุรินทร์ 5.45 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ จังหวัดชัยภูมิ 4.36 ต่อประชากรแสนคน จังหวัดนครราชสีมา 3.15 ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดบุรีรัมย์ 1.52 ต่อประชากรแสนคน ดังตารางที่ 1 อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ อำเภอเวียงสรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 35.14 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ 26.06 ต่อประชากรแสนคน และอำเภอโนนนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ 22.97 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ข้อเสนอแนะ

1. ฝ้าระวังผู้ป่วยโดยเฉพาะเด็กเล็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและกลุ่มนักเรียน ถ้าพบผู้ป่วยจะต้องสอบสวนโรคเฉพาะรายทุกราย และดำเนินการควบคุมโรคตามมาตรการ 0 3 7
2. ควบคุมค่าดัชนีลูกน้ำยุงลายไม่ให้เกินเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ($HI \leq 5, CI = 0$)
3. ประชาสัมพันธ์มาตรการ 3 เก็บ ป้องกัน 3 โรค และ 5ป 1ข เพื่อควบคุมโรคไข้เลือดออก
4. สร้างความเข้าใจและความตระหนักในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกในบ้านตนเอง คนในครอบครัวต้องเป็นผู้ดูแลกันเองเป็นอันดับแรกหรือที่เรียกว่า “บ้านใคร บ้านมัน”

รูปที่ 1 อัตราป่วยโรคไข้เลือดออก จำแนกตามกลุ่มอายุ ปี พ.ศ. 2566 และ 8 สัปดาห์ย้อนหลัง

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกจำแนกรายสัปดาห์ ปี พ.ศ. 2566 เปรียบเทียบข้อมูลค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง (พ.ศ. 2561-2565)

ตารางที่ 1 อัตราป่วยโรคไข้เลือดออก ปี พ.ศ. 2566 และปี พ.ศ. 2565 เปรียบเทียบช่วงเวลาเดียวกันแยกรายจังหวัด

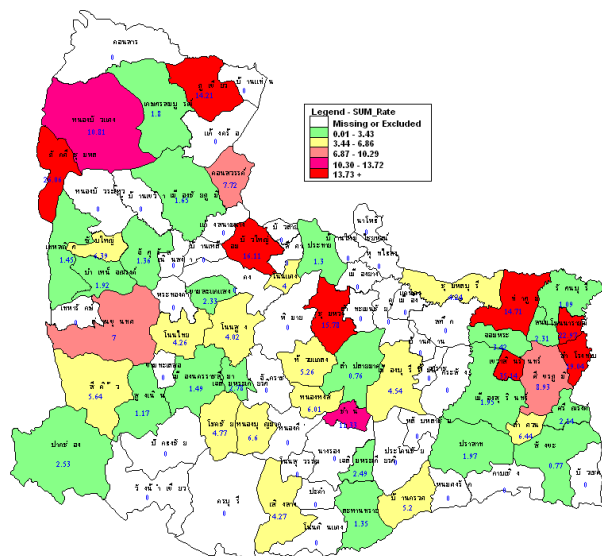
จังหวัด	ปี พ.ศ. 2566		ปี พ.ศ. 2565		อัตราป่วย 66/65 (เท่า)
	19 มี.ค.-13 พ.ค. 66 (ราย)	อัตราป่วย*	19 มี.ค.-13 พ.ค. 65 (ราย)	อัตราป่วย*	
สุรินทร์	75	5.45	36	2.62	2.08
ชัยภูมิ	49	4.36	6	0.53	8.23
นครราชสีมา	83	3.15	37	1.40	2.25
บุรีรัมย์	24	1.52	3	0.19	8.00

หมายเหตุ * อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

ตารางที่ 2 อัตราป่วยโรคไข้เลือดออก 10 อันดับแรก 8 สัปดาห์ย้อนหลัง ในปี พ.ศ. 2566 เขตสุขภาพที่ 9 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

ลำดับ	อำเภอ	จังหวัด	8 สป.ย้อนหลัง*	สะสมปี 66*
1	เวียงสรินทร์	สุรินทร์	35.14	82.00
2	ภักดีชุมพล	ชัยภูมิ	26.06	29.31
3	โนนนารายณ์	สุรินทร์	22.97	37.33
4	ลำโรงท่า	สุรินทร์	19.04	41.89
5	ชุมพวง	นครราชสีมา	16.99	15.78
6	บัวใหญ่	นครราชสีมา	16.11	26.03
7	ท่าตูม	สุรินทร์	14.71	21.01
8	ภูเขียว	ชัยภูมิ	14.21	14.21
9	ขำนิ	บุรีรัมย์	11.33	39.64
10	หนองบัวแดง	ชัยภูมิ	10.81	17.68

หมายเหตุ: *หน่วยเป็นอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

รูปที่ 3 อัตราป่วยโรคไข้เลือดออก 8 สัปดาห์ย้อนหลัง ปี พ.ศ. 2566 จำแนกรายอำเภอ ในเขตสุขภาพที่ 9

สถานการณ์ทางระบาดวิทยา โรคไข้หวัดใหญ่ ปี พ.ศ. 2566 สัปดาห์ที่ 20

สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ ประเทศไทย

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 พบผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ 47,783 ราย อัตราป่วย 72.21 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 1:1.03 พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 0-4 ปี ร้อยละ 21.85 รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 7-9 ปี ร้อยละ 14.62 และกลุ่มอายุ 10-14 ปี ร้อยละ 14.47 ตามลำดับ

สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ เขตสุขภาพที่ 9

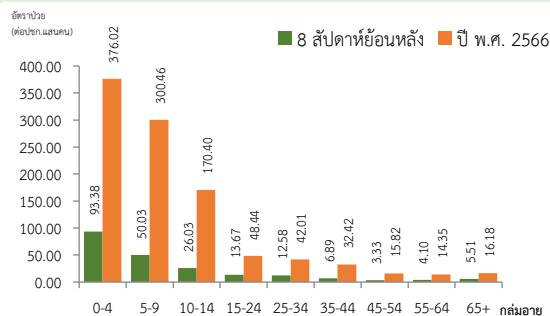
วันที่ 1 มกราคม – 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 มีผู้ป่วยสะสม 4,403 ราย อัตราป่วย 65.57 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1:1.05 โดยสถานการณ์โรค 8 สัปดาห์ที่ผ่านมา (สัปดาห์ที่ 12 – 19) พบผู้ป่วย 973 ราย อัตราป่วย 14.49 ต่อประชากรแสนคน พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 0-4 ปี อัตราป่วย 93.38 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 5-9 ปี อัตราป่วย 50.03 ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มอายุ 10-14 ปี อัตราป่วย 26.03 ต่อประชากรแสนคน ดังรูปที่ 1

เปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ปี พ.ศ. 2566 กับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2561-2565) พบความผิดปกติของการเกิดโรคเนื่องจากมีแนวโน้มผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 และมากกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 6 ดังรูปที่ 2

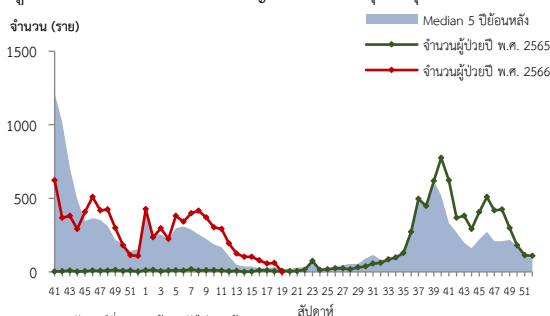
จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด 8 สัปดาห์ย้อนหลัง คือ จังหวัดบุรีรัมย์ 20.31 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ จังหวัดสุรินทร์ 19.68 ต่อประชากรแสนคน จังหวัดนครราชสีมา 10.48 ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดชัยภูมิ 9.35 ต่อประชากรแสนคน รายละเอียดดังตารางที่ 1 อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ อำเภอลำเืองท่าบอง จังหวัดสุรินทร์ 118.04 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ 111.17 ต่อประชากรแสนคน และอำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 100.12 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ข้อเสนอแนะ

1. โรคไข้หวัดใหญ่เป็นโรคที่มีวิธีการป้องกันและวิธีการรักษาที่มีประสิทธิภาพแต่ต้องเฝ้าระวังในกลุ่มผู้สูงอายุอย่างเข้มข้นเนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีอัตราป่วยต่ำแต่มีอัตราป่วยตายสูง โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัวด้วยโรคเรื้อรังซึ่งไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่
2. เฝ้าระวังผู้ป่วยที่มีอาการ ILI โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ถ้าพบผู้ป่วยมีอาการเข้าได้กับโรคไข้หวัดใหญ่ ต้องตรวจทางห้องปฏิบัติการด้วย Rapid test และให้ยา Oseltamivir
3. ในสถานที่ที่มีคนอยู่หนาแน่นและแออัด เช่น เรือนจำ ค่ายทหาร โรงเรียน การเข้าค่ายพักแรม ควรมีการคัดกรองผู้ที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ หากพบผู้ป่วยต้องมีการแยกผู้ป่วยทันที
4. เมื่อมีผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่จะต้องดำเนินการสอบสวนโรคเฉพาะรายทุกราย และค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมในพื้นที่
5. ผู้ป่วยยืนยันโรคไข้หวัดใหญ่เสียชีวิตต้องมีผลตรวจทางห้องปฏิบัติการยืนยันเชื้อก่อโรค ทุกราย (รวมทั้ง Rapid test)

รูปที่ 1 อัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่จำนวนตามกลุ่มอายุ ปี พ.ศ. 2566

ตารางที่ 1 อัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ ปี พ.ศ. 2566 และปี พ.ศ. 2565 เปรียบเทียบช่วงเวลาเดียวกันแยกรายจังหวัด

จังหวัด	ปี พ.ศ. 2566 19 มี.ค.-15 พ.ค. 66		ปี พ.ศ. 2565 19 มี.ค.-13 พ.ค. 65		อัตราป่วย ปี 66/65 (เท่า)
	Pt. (ราย)	อัตราป่วย*	Pt. (ราย)	อัตราป่วย*	
บุรีรัมย์	321	20.31	11	0.70	29.01
สุรินทร์	271	19.68	14	1.02	19.29
นครราชสีมา	276	10.48	22	0.84	12.48
ชัยภูมิ	105	9.35	1	0.09	103.89

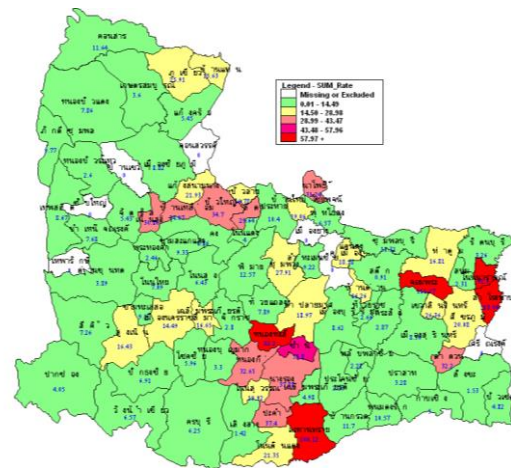
หมายเหตุ * อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

ตารางที่ 2 อัตราป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ 10 อันดับแรก 8 สัปดาห์ย้อนหลัง

ในปี พ.ศ. 2566 เขตสุขภาพที่ 9 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

ลำดับ	อำเภอ	จังหวัด	8 สป.ย้อนหลัง*	สะสมปี66*
1	ลำเืองท่าบอง	สุรินทร์	118.04	580.69
2	จอมพระ	สุรินทร์	111.17	301.01
3	ละหานทราย	บุรีรัมย์	100.12	286.82
4	โนนนารายณ์	สุรินทร์	91.90	160.82
5	หนองหงส์	บุรีรัมย์	82.20	206.51
6	ขำนิ	บุรีรัมย์	53.80	240.66
7	นางรอง	บุรีรัมย์	37.88	178.83
8	ปะคำ	บุรีรัมย์	37.40	118.79
9	บัวใหญ่	นครราชสีมา	34.70	190.86
10	บ้านเหลื่อม	นครราชสีมา	34.07	53.53

หมายเหตุ: *หน่วยเป็นอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

สถานการณ์ทางระบาดวิทยา โรคไวรัสตับอักเสบรวม ปี พ.ศ. 2566 สัปดาห์ที่ 20

สถานการณ์โรคไวรัสตับอักเสบรวม ประเทศไทย

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 พบผู้ป่วยโรคตับอักเสบรวม 4,153 ราย อัตราป่วย 6.25 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต ชนิดที่พบมากที่สุด คือ ไวรัสตับอักเสบบี 3,104 ราย อัตราป่วย 4.69 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ ไวรัสตับอักเสบไม่ทราบชนิด 515 ราย อัตราป่วย 0.71 ต่อประชากรแสนคน ไวรัสตับอักเสบซี 397 ราย อัตราป่วย 0.57 ต่อประชากรแสนคน ไวรัสตับอักเสเบอ 94 ราย อัตราป่วย 0.14 ต่อประชากรแสนคน ไวรัสตับอักเสบดี 26 ราย อัตราป่วย 0.04 ต่อประชากรแสนคน และไวรัสตับอักเสबी 17 ราย อัตราป่วย 0.03 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

สถานการณ์โรคไวรัสตับอักเสบรวม เขตสุขภาพที่ 9

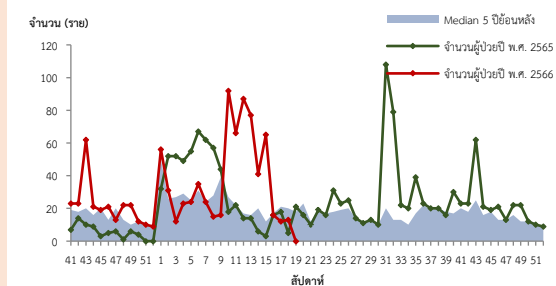
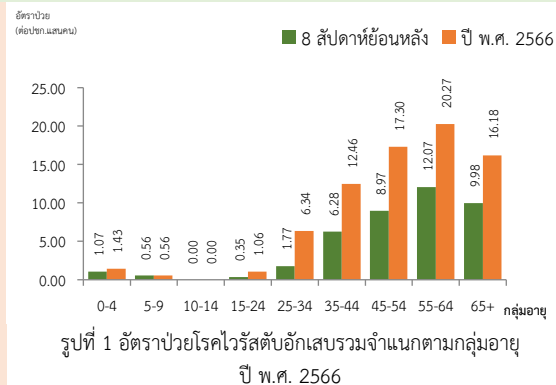
วันที่ 1 มกราคม – 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 มีผู้ป่วยสะสม 705 ราย อัตราป่วย 10.50 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 1:1.16 โดยสถานการณ์โรค 8 สัปดาห์ที่ผ่านมา (สัปดาห์ที่ 12 - 19) พบผู้ป่วย 377 ราย อัตราป่วย 5.61 ต่อประชากรแสนคน พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 55-64 ปี อัตราป่วย 12.07 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 65 ปีขึ้นไป อัตราป่วย 9.98 ต่อประชากรแสนคน และกลุ่มอายุ 45-54 ปี อัตราป่วย 8.97 ต่อประชากรแสนคน ดังรูปที่ 1

เปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยโรคไวรัสตับอักเสบรวมปี พ.ศ. 2566 กับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2561-2565) พบความผิดปกติของการเกิดโรคเนื่องจากจำนวนผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง และปี พ.ศ.2565 ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 10 - 15 แต่มีแนวโน้มลดลงในสัปดาห์ที่ 16 ดังรูปที่ 2

จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด 8 สัปดาห์ย้อนหลัง คือ จังหวัดบุรีรัมย์ 21.58 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ จังหวัดชัยภูมิ 1.25 ต่อประชากรแสนคน จังหวัดสุรินทร์ 0.80 ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดนครราชสีมา 0.42 ต่อประชากรแสนคน รายละเอียดดังตารางที่ 1 อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ 50.81 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ 48.78 ต่อประชากรแสนคน และอำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ 38.12 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ข้อเสนอแนะ

1. แนะนำเรื่องอนามัยส่วนบุคคล เช่น การล้างมือให้สะอาด ก่อนทำสิ่งใดหลังการขับถ่าย การประกอบอาหารถูกหลักอนามัยเลือกรับประทานอาหารที่สุก น้ำดื่มที่สะอาด เป็นต้น
2. หลีกเลี่ยงการรับ การสัมผัสเลือด น้ำเหลือง สารคัดหลั่งของผู้อื่น ไม่ใช้เข็มหรือของมีคม ของใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น
3. การมีเพศสัมพันธ์ควรสวมถุงยางอนามัยทุกครั้ง
4. ฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบีในกลุ่มทารกแรกเกิดทุกราย หรือเป็นการฉีดกระตุ้น ให้กลุ่มเด็กทั่วไป เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน และเด็กโต วัยรุ่น ผู้ใหญ่ ที่เคยติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีมาแล้ว และฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสเบอ กรณีมีการระบาดในโรงเรียน เป็นต้น

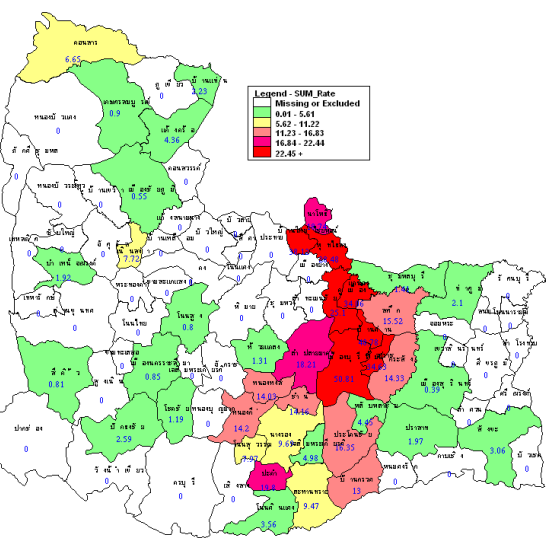

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคไวรัสตับอักเสบรวมจำแนกรายสัปดาห์ ปี พ.ศ. 2566 เปรียบเทียบข้อมูลค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2561-2565)

ตารางที่ 1 อัตราป่วยโรคไวรัสตับอักเสบรวมปี พ.ศ. 2566 และปี พ.ศ. 2565 เปรียบเทียบช่วงเวลาเดียวกันแยกรายจังหวัด

จังหวัด	ปี พ.ศ. 2566		ปี พ.ศ. 2565		อัตราป่วย 66/65 (เท่า)
	19 มี.ค.-13 พ.ค. 66 (ราย)	อัตราป่วย*	19 มี.ค.-13 พ.ค. 65 (ราย)	อัตราป่วย*	
บุรีรัมย์	341	21.58	43	2.72	7.93
ชัยภูมิ	14	1.25	8	0.71	1.76
สุรินทร์	11	0.80	19	1.38	0.58
นครราชสีมา	11	0.42	27	1.03	0.41

หมายเหตุ * อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

รูปที่ 3 อัตราป่วยโรคไวรัสตับอักเสบรวม 8 สัปดาห์ย้อนหลัง ปี พ.ศ. 2566 จำแนกรายอำเภอ ในเขตสุขภาพที่ 9

ตารางที่ 2 อัตราป่วยโรคไวรัสตับอักเสบรวม 10 อันดับแรก 8 สัปดาห์ย้อนหลัง

ในปี พ.ศ. 2566 เขตสุขภาพที่ 9 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

ลำดับ	อำเภอ	จังหวัด	8 ส.ป.ย้อนหลัง*	สะสมปี 66*
1	เมืองบุรีรัมย์	บุรีรัมย์	50.81	74.86
2	บ้านด่าน	บุรีรัมย์	48.78	58.53
3	บ้านใหม่ไชยพจน์	บุรีรัมย์	38.12	45.75
4	ห้วยราช	บุรีรัมย์	34.63	45.28
5	แคนดง	บุรีรัมย์	34.06	34.06
6	พุทไธสง	บุรีรัมย์	28.48	43.81
7	คูเมือง	บุรีรัมย์	25.10	38.39
8	ปะคำ	บุรีรัมย์	19.80	33.00
9	นาโพธิ์	บุรีรัมย์	18.74	21.87
10	ลำปลายมาศ	บุรีรัมย์	18.21	32.63

หมายเหตุ: *หน่วยเป็นอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

สถานการณ์ทางระบาดวิทยา โรคมือ เท้า ปาก ปี พ.ศ. 2566 สัปดาห์ที่ 20

สถานการณ์โรคมือ เท้า ปาก ประเทศไทย

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 พบผู้ป่วย 13,381 ราย อัตราป่วย 20.22 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 1:1.19 พบมากที่สุดในกลุ่มอายุ 0-4 ปี ร้อยละ 76.01 รองลงมาคือ อายุ 5 ปี ร้อยละ 9.94 และอายุ 6 ปี ร้อยละ 5.84 ตามลำดับ

สถานการณ์โรคมือ เท้า ปาก เขตสุขภาพที่ 9

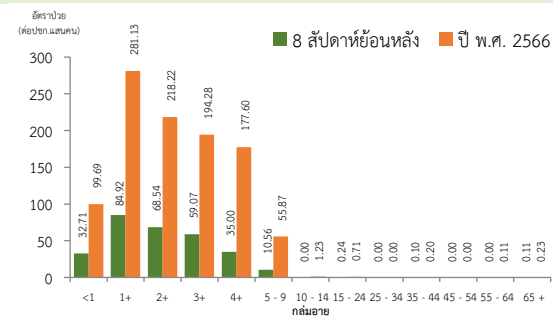
วันที่ 1 มกราคม – 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 มีผู้ป่วยสะสม 919 ราย อัตราป่วย 13.69 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 1:1.18 โดยสถานการณ์โรค 8 สัปดาห์ที่ผ่านมา (สัปดาห์ที่ 12 – 19) พบผู้ป่วย 244 ราย อัตราป่วย 3.63 ต่อประชากรแสนคน พบมากที่สุดในอายุ 1 ปี อัตราป่วย 84.92 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคืออายุ 2 ปี อัตราป่วย 68.54 ต่อประชากรแสนคน และอายุ 3 ปี อัตราป่วย 59.07 ต่อประชากรแสนคน ดังรูปที่ 1

เปรียบเทียบจำนวนผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปาก ปี พ.ศ. 2566 กับค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2561-2565) พบความผิดปกติของการเกิดโรคเนื่องจากจำนวนผู้ป่วยสูงกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง และแนวโน้มของโรคสูงกว่าปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2565) อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 ดังรูปที่ 2

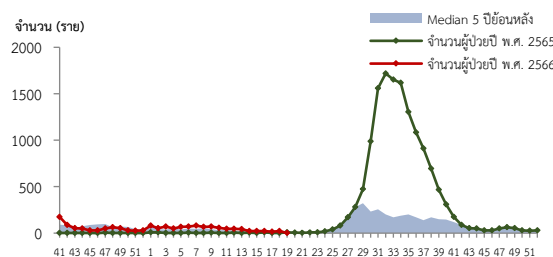
จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด 8 สัปดาห์ย้อนหลัง คือ จังหวัดสุรินทร์ 6.10 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ จังหวัดนครราชสีมา 3.61 ต่อประชากรแสนคน จังหวัดชัยภูมิ 3.47 ต่อประชากรแสนคน และจังหวัดบุรีรัมย์ 1.65 ต่อประชากรแสนคน รายละเอียดดังตารางที่ 1 อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ อำเภอซับใหญ่ จังหวัดชัยภูมิ 38.34 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ 24.75 ต่อประชากรแสนคน และอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ 21.66 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ข้อเสนอแนะ

- ครูที่เลี้ยงคัดกรองนักเรียนทุกเช้าก่อนเข้าเรียน หากพบเด็กป่วยให้แจ้งผู้ปกครองรับเด็กไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบเมื่อพบนักเรียนที่มีอาการสงสัยโรคมือ เท้า ปาก
- สอนเด็กล้างมืออย่างถูกวิธี และจัดให้มีจุดล้างมือพร้อมสบู่หรือเจลล้างมือ รวมถึงทำความสะอาดเครื่องนอน ของเล่น และอุปกรณ์ที่ใช้ส่วนรวมเป็นประจำ
- ผู้ปกครองควรหมั่นสังเกตอาการบุตรหลานอย่างใกล้ชิด หากมีอาการใช้ร่วมกับแผลในปาก โดยอาจมีหรือไม่มีตุ่มน้ำที่มือหรือเท้าก็ได้ บางรายอาจมีเฉพาะใช้ ควรรีบพาไปพบแพทย์และให้หยุดเรียน จนกว่าจะหายเป็นปกติ และไม่ควรคลุกคลีกับคนอื่นในครอบครัว หลีกเลี่ยงการพาบุตรหลานที่มีอาการป่วยไปในที่ชุมชน เช่น สนามเด็กเล่น บ้านบอล ตลาด ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น เพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อและป้องกันการระบาดในชุมชน

รูปที่ 1 อัตราป่วยโรคมือ เท้า ปาก จำนวนตามกลุ่มอายุ ปี พ.ศ. 2566

หมายเหตุ: สัปดาห์ที่ 18-19 ข้อมูลยังไม่ครบถ้วน

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปาก จำแนกรายสัปดาห์ปี พ.ศ. 2566 เปรียบเทียบข้อมูลค่ามัธยฐาน 5 ปี ย้อนหลัง (พ.ศ. 2561-2565)

ตารางที่ 1 อัตราป่วยโรคมือ เท้า ปาก ปี พ.ศ. 2566 และปี พ.ศ. 2565 เปรียบเทียบช่วงเวลาเดียวกันแยกรายจังหวัด

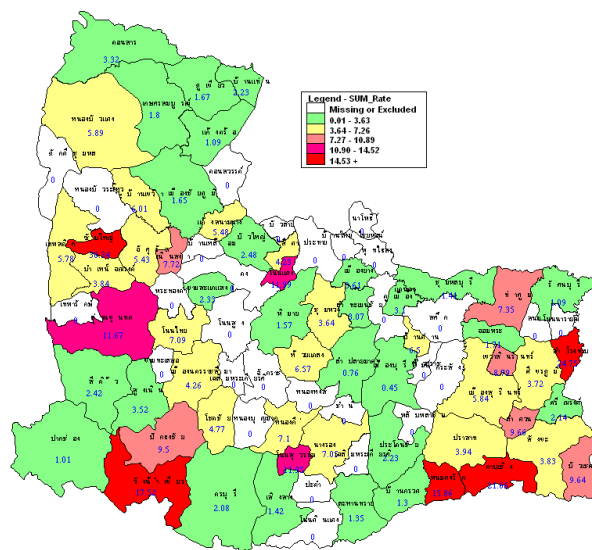
จังหวัด	ปี พ.ศ. 2566		ปี พ.ศ. 2565		อัตราป่วย 66/65 (เท่า)
	19 มี.ค.-15 พ.ค. 66 (ราย)	อัตราป่วย*	19 มี.ค.-13 พ.ค. 65 (ราย)	อัตราป่วย*	
สุรินทร์	84	6.10	5	0.36	16.94
นครราชสีมา	95	3.61	22	0.84	4.30
ชัยภูมิ	39	3.47	4	0.36	9.64
บุรีรัมย์	26	1.65	3	0.19	8.68

หมายเหตุ * อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

ตารางที่ 2 อัตราป่วยโรคมือ เท้า ปาก 10 อันดับแรก 8 สัปดาห์ย้อนหลัง ในปี พ.ศ. 2566 เขตสุขภาพที่ 9 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2566

ลำดับ	อำเภอ	จังหวัด	8 ส.ป.ย.ย้อนหลัง*	สะสมปี 66*
1	ซับใหญ่	ชัยภูมิ	38.34	76.69
2	สำโรงทาบ	สุรินทร์	24.75	28.56
3	กาบเชิง	สุรินทร์	21.66	51.64
4	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	17.52	54.74
5	พนมดงรัก	สุรินทร์	15.86	23.79
6	โนนแดง	นครราชสีมา	11.99	151.88
7	โนนสุวรรณ	บุรีรัมย์	11.95	27.89
8	ด่านขุนทด	นครราชสีมา	11.67	27.24
9	ลำดวน	สุรินทร์	9.66	32.20
10	บัวเชด	สุรินทร์	9.64	14.46

หมายเหตุ: *หน่วยเป็นอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

รูปที่ 3 อัตราป่วยโรคมือ เท้า ปาก 8 สัปดาห์ย้อนหลัง ปี พ.ศ. 2566 จำแนกรายอำเภอ ในเขตสุขภาพที่ 9

นายจรรย์ มาลาศรี นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ / ผู้จัดทำ
นางนันทนา แต่ประเสริฐ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ / ผู้ตรวจทาน